

LUMO SKENDO

KENDIME

PER

RECTATE FIATARE

Отпечатана „Мброесија“ Кристо Luarasi

1910

Okronat e dorese te vogela

a b c e d d̄ e e f g
f h i j k l f m n y
o p q r r s e t d u
v x x̄ y z z̄

Okronat e dorese te mbeđa

A B C e D E E
F F G F H I
J K L A M N
H O P Q R R̄
S C T C U V
X X̄ Y Z Z̄

KENDIME

PER

RECTATE FIATARE

PREJ

Lumo Skendo

Selanik

Ступенкороња „Мброџесја“ КРИСТО ЛУАРАСИ
1910

Te drejten e te ctypurit perseri të kesaj libreje e
mpron ctypeckrona „*Mbrodesija*“.

1 I.

Κε tu σοη ηε sy. Ήε ri u ka
dy sy. Pa sy nu κε
σοη dot. E kam si
τε dy sy τε.

Sy Sy

2 II.

Με τε dy ve σοτ δε pon.
Ve σοτ jan ne ko κε. A fer ve-
σοτ ja ne fa qe τε
δε le σο ra τε. Ζε-
ri ve τε ne ve σο.

Ves Ves

3 III.

Σοη tri qer σοι τε ku qe.
Qer σοι τε ja ne τε bu ku ra
δε t' em be la. U ne i du a
σο με qer σοι τε. Pe με τε ja-
ne τε mi ra po do n gre ne
pa κε.

Qer σοi Qer σοi

4 IIII

Ci ko ke te de le. Sa e mi re
εε τε! De le ja εε τε mbu lu a re
me leg; ka ka tre kem be. Dele-
ja na ep leg; ke te kaf ee e kam
ma nar. Qen gi εετ' i vo γε λε
δε ben bé, bé.

Dele *Dele* .

5 IIII

Peg ku ron bren da ne u je.
Peg ku ka ha la, po mi gin e
ka te mi re. Peg ku vdes pa
u je.

Ne det, ne lu me ðe ne ke-
netë ka gu me piçq. Peçku ben
ve zë; nga ve zet da lin piçq të
ve pë lë. Ka
peçk të mað ðe
peçk të vo gë lë.

Peçk Peçk

6 IIIII

Pçe ça pçi çte pi në. Me ma
çdo men ges pas tron të të re
çte pi në me kuj des të mað.
Pas tra e zbu ku ron çte pi në
e ðe ñe ri në. Du he të
qe çdo pë të jet' e pas-
tre. Dja li lip se të qe të
ke të du ar të ðe fy ty-
re në të la re.

Pçeça Pçeça

7 IIIIIII

Sa e buku re kjo pule! Pu-
la ka dy kem be ðe dy kra-
he. Ne kra het ka pen de ðe
flu tu ron. Pu la çdo men ges
ben ñe ve te bar ðe. Kur ben
vene pula ðe ret ket, ket dak!

Kur mbli ðene ve-
te ne fu rik pu la
bje kloç ke ðe
nxjer zoq.

Pula *Pula*

8 IIIIIII

Mbleta na ben mjalte. Mble-
ta ka dy kra he ðe gas te kem-
be. Gi ðe mi zate ka ne gas te
kem be.

Mjal ti be he te ne ko ce re. Ba-
baj ve te ðe vjel mjal tet. Hu a li
εε te plot mjal te
t'em be le. Mu a me
pæl qen εu me mjal-
ti: e ha du ke ngy-
e re me bu ke.

Mblete *Mblete*

9 IIIIIII

Ne ke te fy ty re εoh ne flu tu re.
Flu tu ra flu tu ron ne lu le. Ka dy
kra he εu me te bu ku re. Ka flu tu-
ra te mbe ða, te vo ge la; ca ja ne
te ver ða, ca ja ne pi ka-pi ka, ca
ja ne te gel be ra. Flu tu rat roj ne ve-
tem ne ve re. Flu tu ra ben ve ze ðe
nga ve zet da len vjeme;
nga ke to vje me pas taj
da len flu tu ra.

Fluture *Fluture*

10 IIIIIIIII

Çi ko ni ke te kloç ke: ka ðjet zoq. Sa te ve gre le ja ne zoq te! Ri ne af re pu le se; nuk i ki ne lark se ka ne fri ke. Pu la i ndje l kur gen gre per te ngre ne.

E ðe ju, o djem, du he te qe te de po ni me me ne ðe ba ba ne; te ri ni gi ðe ne te ur te ðe te bin du re.

Κλοçka Κλοçka

11

Kendes i este m' i ma d se pu la; ka biç tin te bu ku re ðe çaf ke ne mi ko ke e ka te ku qe ðe te gre.

Kur del djeli ne men pes ken des i ken don me ze te lar te ðe te k d i e l t e. Ko'ko ri ko, ko ko ri ko, ðe ret ken des i

ðe atá qe jan ne gume zpuhene. Kúr qasete no ñe qen a no ñe mace ne pulate, kendesi nxiton, i derðet armikut ðe i mpron pulate ðe zoqte.

Kendesi ege plaku ðe mbret i kumacit.

Kendesi *Kendesi*

Sa i bukure ege ky kale! Sa mire ecen ðe nxiton! Kali ñerit i hyn gume ne pune. Ay na heq qerrete ðe na mban mi kurris.

Kalit i veme çale ðe frê; ne
kembe i mbaðim potkon.

Kali ri ne quar ðe ha kaçte, bar,
elp, terçere. Mos e ngarkoni çume
kur e çpini ne trek. Vini aqe barre
sa munt qe te ngrere se ðe ay ka
çpirt. Mos mundoni kafçet e varçera.
Te na vije keq eðe per ñerezit eðe
per kafçete.

Kali im eçt' i zi. Po ka eðe kuaj
te barðe, me hi, ðe te kuq.

Kali *Kali*

13

Ariu është i madh dhe i egër; rron në male, në pyje të mbledhë, në mes të lisave dhe të këmbenjtë. Ariu ka lëkurë të trashë dhe qimete të çuma e të gata; ha pemë, dhe çdo lloj fare; ha edhe mjaltë kur peng.

Evgjitet e marrin arinë kur është i vogël dhe e mësojnë që të lojë.

Gezof' i ariut është i bukur dhe i ngrohtë; gahoret e vrasin arinë në mal.

Ariu *Ariu*

14

Dora punon. Këmbe ecen. Goja ha. Syri sheh. Vegë dëron. Hunda mer erë. Zemra lëvrin pakun. Muekërite marine frymë. Lukdi dhe zoretë tretin ngrenjëne. Truja mejtohetë dhe kupeton.

Kam dy duar, dy këmbë, një gojë, dy syre, dy vegë, një hundë, një zemrë, dy muekëri, një lukd, një tru.

Ne këtë fytyrë eoh dy rosa. Rosate rojne në ujë. Ka rosa të buta dhe rosa t'egera; t'egerate vine në dimer dhe i guan pahtori.

Rosaku kokën e ka të gelberë. Rosat e vogëla kur dalen nga veja janë të verdha.

Rosa ha krimba dhe fara; ben nga tridhet ve të bardha dhe bje klocë.

Rosa Rosa

Nata ekoj. Erdi mengezi. Uhap dita. Dieli leson drite dhe rezat e tij çkelqejne tekdo.

Gidë janë zguare nga gumi: edhe kafsete, edhe herëzite po levrijne dhe po punojne.

Babaj po punon në arë; djal' i madh është në korpët dhe eikon drurëte, ujët zarzavatete. Memma

pastron στερινε δε γατον βελνε.
Çupa i ndih memese. Djali i
vogele po vete ne skole, me
librate nene sqetule.

Sa i bukur este menpezi de
sa e embel este puna.

17

A e geh kete mi, se qye ri i pæ-
hure? Ka frike nga maceja! Kie dale
nga vrima de po hante djaðete ne do-
lap. Po maceja erði me gadale de miu
tani po ri si i grire. Çiko! se qye pxi-
ton; me sa vrap iken de futete prape
ne vrimë!

Miu na ben çume dem se na ha
djaðete, bukene, miçte, na
çron dolarne de na çoretton
kerucete. Po maceja e ha
mine de na çretton.

Miu Miu

18

Çeqeri est' i embelë. Uðuila
est' e ðarete. Vrerri est' i hiðure.

Ftoj εστ' i adete. Γaku εστ' i kripure.

Qumesti εστ' i bardε. Korbi
εστ' i zi. Zjari εστ' i kuq. Limoni
εστ' i verdε. Bari εστ' i pelbere.
Manusaqeja εστ' e murme.

Fleta εστ' e ηομε. Boga εστ'
e date. Balta εστ' e lagure. Pel-
hura εστ' e qulure. Lina εστ' e
strydure.

Bari εστ' i korure. Druri εστ' i
krasiture; miseri εστ' i pragiture.
Ara εστ' e lervare. Bimete jane
te tharura.

19

Ky este psati im. Coh ketú stepit' e
vogela. Afre stepivet coh drure, lisa,

Psati Psati

reme. Nuk' ka çume çteri pëati im, po
është i bukur.

Pranë çterisë kemi kumacin e pu-
lavet dhe çuarin e kafshëve: lopë, dele,
dhi, çomar. Lopa na ër çumëšt; ka dhe
në vijë të bukurë. Deleja ka në çenq;
çenqin e kam mësuare manar.

Nuk' është e madhe çterija jonë; po
është e pastër; mëma dhe motra e mbaj-
në çume të pastër, dhe unë s' e fëliq
se më çerton mëma.

20

Konçili djek. Uji lak. Hena
ndrit. Pasçyra çkelqen. Djeli
ngroh.

Galpi çkriu. Kripa u-tret. U-
jëte zjeu. Mishi u-proq. Druja u-
doq. Lumi u-trumbulla. Vera
u-kuulla. Ruzi u-nxi. Çruret u-
verë. Trendafili çeli. Qieli u-
vrenjt.

Zogu fluturon. Kali nxiton.
Pëku ben not. Bilbili këndon.

Djali lot. Kali hengelin. Gomari
relet. Bija blegerin. Qeni leh.
Ujku kujis. Pula kakaris. Kloç-
ka kloçit.

21

Deleudyseja est' e zezë. Ka bic-
tin si furk. Fluturon afre deut de
nukë loðete kurre.

Deleudyseja este zogu i veres, se
na vjen kur nis koh' e bukur. Kjo de-
leudyse qe shohim ne fytyre po uqen

zoqt' e saj brenda
ne fole. Ciko-
ni me sa dæuri
te maðe e uqen
femijen. Sa i bu-
kur de sa i mire
este ky zok! Mos
e vrisni deleu-
dysene se este
mekate.

Deleudyse Deleudyse

Sa εστε koh' e mire! Sa i bukure εστε qieli! Die!i po ndrit, zoqte kendojne dhe lulete bjene ere.

Eshte prinvere. Pas prinverese vjen vera; pasdaj vine vjegtate, dhe pasdaj ze dimeri.

Moti ka dy-mbe-dete muaj: Mars, Pril, Maj, Qersor, Korrik, Gusht, Vjegt' e Pare, Vjegt' e Dytë, Vjegt' e Tretë, Qendrende, Janar, Ckurt.

Ca muaj kanë 30 dite dhe ca te tjere 31 dite. Vera est' e ngrohete, dhe ne dimer ben ftohte.

Coh ne fluture! Sa te bukur i ka krahet: Ciko se qye ka qendruare mi lulete.

Flutura ron ne lule. Une dem qe

flutura ka katrë krahe; ka ðe gacete
kembë; ne koke ka dy fiye si brirë.

Flutura ben veze. Nga vezete dalen
vjeme. Vjemetë hanë lakrate ðe pemete.
Flutura eot' e bukure, po vjemetë janë
te çemtvara.

Ka flutura te kuqe, te gelbera, te
verða, me lule ðe me sy-
re; ca flutura dalinë ditene
ðe ca te tjera natene.

Fluture *Fluture*

24

Djal' i urte depon babanë ðe
memenë ðe nuke del kurre jacete
fjalene qe i done. Çeçi eote ne
djale gum' i mire: rri i pastre,
nuke feliq robate, as librate nuk'
i gris; me çoket e tij çkon gume
mire ðe gide bota e do se ka
zemre te bardë.

Djalën' e mare nuk' e do ñeri
ðe ay rri si i gore me ñ' anë.

Meriü duhete qe te mare vetija
te mira, qe te ketë zemrë te mirë
dë te rojë bukurë me gjidë botenë.

25

Kjo lop' është e zezë me qolla të
bardha; brirët i ka të këtyrë përpura.

Lopa na ep qumësht; me qumësht
bejme bulmet do-me-dënë galpë dë dja-
dë. Sa më pëlqen qumështi në mënges!

Lopa ha bar, dë kaqte. Kjo lopë
qe çohim këtu ka dë në vijë të vogelë.

Kau na heq parmendënë dë na le-
ron arenë. Dy qe më në parmendë
bejnë në pëndë. Mos j'u-qasni çumë
kaut se u godit më brirë. Po nga
lopa mos kini frikë se
është e butë dë nukë
nget. Mos u-trempni
kur dëret m'ü, m'ü!

Lopa *Lopa*

26

Është dimer. Të tërë dënë e ka mbu-
luarë debora. Bën çumë ftohtë dë ujet
është berë akuç.

Zoqt' e gore s' pejne ç' te hane. Se
i ka marre fort çume urija. Tre zoq
erdne perpara penxeresë: kerkojne te
hyjne brenda, po qelqaja este mbylure.
Te varferit fluturake sa çume kane
marçure ðe kus e di sa urí kane!

Çeçi i pa zoqte, hapi qelqene ðe
u hoði ca ðerime. Çeçi ka zemre te
mire ðe este djal' i urte. I erði keq
eðe per zoqt' e vegële!

Dieḷi ɛʒte m' i maḯ se ḁeu.
Beu ɛʒte m' i maḯ se heḅa. Yjte
jaḅe ɕume te mbeḁeḅe, po jaḅe
fort lark pa na dukeḅe si ɕkendiḁa.

Beu ɛʒte rumbuḷak ḁe kḁe-
hete si ḅe lemɕ; duke kḁyere
ḁeu i vjen rotuḷ dieḷit. Neve na
duketɛ sikur kḁehete dieḷi ḁe
qieḷi; po e verteta ɛʒte qe ḁeu
vete kḁehete. Eḁe keḅtú behete
dita ḁe nata.

Beu i vjen rotuḷ dieḷit, po eḁe
heḅa i vjen rotuḷ ḁeut. Dieḷi ɛʒte ḅe
lemɕ i zjarte; heḅa ɛʒte ḁê e gurɛ.

Nunela ime ɛʒte ɕume plake. Pɛte
ḅe teper se tete-ḁete vjeɕ. Kurrizi i
ka dale ḁe kur eḅeḅe pɛtetete ne ɕkop.
Kembete i ka te doḅeta, syte mezi i
ɕohine ḁe veḅt i deɛojne fort pake.

Nunel i ḁone nenes' se nenesɛ a
nenes se babajt. Djemt' e veḅele nu-

neles i done nene e mađe. Un' e dua
fort sume nenen e mađe. Eđe ajo me
do mua eđe me perkedel. Kur
vete ne odet te saj une i
puđ dorene đe ajo me ep
mole, a no ne tjatre peme.
Eđe me uron e me đote:
rofe ne qint vjet, o bir!

Nunela *Nunela*

29

Moti ka 365 (tre-qint e gaste-đet' e pesë)
dite: ne mot ndahete me 12 muaj đe me 52
javë. Ne muaj ka 30 a 31 dite. Java ka 6tate
(7) dite: e djete, e hene, e martë, e merkurë,
e enjte, e premtë, e 6tunë.

Ne dite ndahete me 24 ore (sahat). Ne ore
ka 60 minuta (dakika) eđe 6do minute 66te 60
te grime (sanije).

Ne dimer ditet jane te 6kurtera đe netet
te gata; ne vere ditet jane te gata đe netet te
6kurtera. Dimeri 6et' i ftohte đe vera e ngrohete.

30

Qeni na ruan stepine, na ruan ãe ãente ne stan. Qeni este qe kafqe besnike. Fjala ãote: Qeni leh tek ha buqe.

Qen' i stunit est' i mað ãe i sendose; leflon ãe mundet me ujkun. Langoj est' i gale ãe ka meze sume te hoqe. Zagari ka veset te gale ãe qen toruan e gahut pas erese. Koneja est' e vogels ãe rri brenda ne stepi.

Qeni im est' i zi ne kuris, po brinqet i ka te barãa; kokun e ka te bukure ãe dukete qe est' i mençim; kur este vaps mer ere duke nxjere guhene jaste gojese. Natene ste ne bulok.

Qeni Qeni

31

Heriu ron brenda ne stepi. Stepia jone ka tri oda qdo ode ka penxere ãe tavan. Murere jane te zbarãure me kelqere.

Perpara stepise este obori ãe kopsti. Ne kopst babaj ka mbjete zarzavate: lakra, qepe, fasule. Rreth oborit ka lule te bukura: qdo menpes ime motre e psi obore ãe une bakke me velane t' im ujit lulete. Jane ca lule qe me pelqejne fort sume: borziloku ãe karafilleja. Eãe trendafilu ka ere ãe pyre te bukure, po ka ãe pamba.

Dreri ka dy brirë të mbeðen si dega mi kokë; kjo kafë ron në mal ðe eete sa në viç i vogelë. Femer e drerit nuk' ka brirë; maëkuilit çdo mot i stohete nga në degë në brirët ðe këtu munt qe t' i kupetojme vjeçle.

Dreri *Dreri*

Dreri ron në male të mbeðen, hiðete ekemp mi ekemp ðe nixton çume. Në vendet të flohte ku ëeu eete mbuluare me akull, në loj dre heq sajat; saja eete në govate ku rrinë herëzitet a ngarkojnë plaçkate.

Libra qe këndoj eete çtypure mi kartë të barðe. Kjo librë e ka emerin KENDIME, ðe ka 24 faqe. Me çdo faqe janë raðiture vijate në të cilate janë çkronate. Çkronate duke mbleðure bakë bëjne fjaletë.

Në këta këndime kanë vene ðe fytyra qe të kupetoj më mirë atë qe këndoj. Une mesimin e këndoj me dëgimë ðe perpiqem qe të mesoj mirë. Dua qe të stervitem e të këndoj bukure, s' dua qe të bëhem pertac; djali nukë duhetë qe të ñumbase kohënë kot, po lipsetë qe të këndoje ðe të mesoje.

Okronat e etypit te vogela.

a b c ç d ð e ε f g p h i

j k l λ m n η o p q r r r s

ε t ð u v x x̣ y z ẓ

Okronat e etypit te mbeđa.

A B C Ç D Б E P F G Γ

H I J K L λ M N И O P

Q R Rr S C T Θ U V X

X̣ Y Z Ẓ

Titete 1 gros